

О. Д. Гуменюк
Лубенська спеціалізована середня школа № 6
з поглибленим вивченням іноземної мови
Науковий керівник : канд. філол. наук, доцент Н. Г. Гуменюк

Лінгвістичні засоби аргументації у промовах Б.Обами, орієнтованих на зовнішнього адресата

Подана стаття присвячена розгляду лінгвістичних засобів аргументації у промовах президента Б. Обами, орієнтованих на зовнішнього адресата.

Як відомо, процес комунікації передбачає спілкування двох сторін: адресанта та адресата. В процесі спілкування адресант намагається вплинути на адресата з метою виконання ним певних дій. Цей вплив може бути як відкритим, тобто експліцитним, аргументованим, з наданням фактів, доказів [1], так і прихованим, імпліцитним, маніпулятивним, з маніпулюванням свідомістю адресата.

Крім того, процес комунікації передбачає орієнтацію адресанта на певного адресата. В цьому сенсі, в своїй роботі ми поділяємо промови Б. Обами на внутрішні, які орієнтовані на національного адресата, та зовнішні, які орієнтовані на зовнішнього адресата. Проте, цей розподіл можна вважати теоретичним з огляду на те, що в епоху постінформаційного суспільства [2: 141] аудиторія видатних політичних діячів є інтернаціональною, міжконтинентальною завдяки використанню мас-медіа: інтернет, телебачення, радіо, преса.

Дослідження промов президента США Б. Обами, орієнтованих на зовнішнього адресата, показало, що вони є бездоганними з точки зору протоколу.

Промови президента мають певну структуру: початок, розвиток подій та кінцівку. Як правило, Б. Обама розпочинає свою промову зі звернення до присутніх. Наприклад, у зверненні до делегатів Генеральної Асамблеї ООН від 24.09.14 р. він розпочинає промову такими словами:

Mr. President, Mr. Secretary General, fellow delegates, ladies and gentlemen...

У частині розвитку подій президент Б. Обама приділяє увагу тим питанням, яким промова присвячена. Саме в цій частині своїй промови він намагається аргументовано вплинути на адресата, надаючи докази, факти. І в частині кінцівки промови він обов'язково подякує присутнім:

Thank you very much.

Таке бездоганне виконання протоколу сприяє створенню атмосфери поваги та довіри між адресатом і адресантом, що може бути корисним у процесі спілкування Б. Обама та його аудиторії.

Дослідження промов Б. Обама, орієнтованих на зовнішнього адресата, показало, що аргументованність його речей досягається за рахунок історичного розгляду питань з наданням фактів, доказів. Так, у своїй промові до Європейської спільноти та представників НАТО від 24.03.14 р. він розповідає про основні трагічні події людства у 20-му сторіччі, які спричинили появу НАТО, організації, яка, на його думку, стоїть на сторожі миру та демократії у всьому світі:

This morning at Flanders Field, I was reminded of how war between peoples sent a generation to their deaths in the trenches and gas of the first world war. And just two decades later, extreme nationalism plunged this continent into war once again, with populations enslaved and great cities reduced to rubble and tens of millions slaughtered, including those lost in the Holocaust.

It is in response to this tragic history that in the aftermath of World War II, America joined with Europe to reject the darker forces of the past and build a new Architecture of peace. Workers and engineers gave life to the Marshall Plan. Sentinels stood vigilant in a NATO alliance that would become the strongest the world has ever known. And across the Atlantic, we embraced a shared vision of Europe, a vision based on representative democracy, individual rights, and a belief that nations can meet the interests of their citizens through trade and open markets, a social safety net, respect for those of different faiths and backgrounds.

Аргументованність промов Б. Обама досягається за рахунок використання ним біблійних цитат, фраз відомих особистостей, які надають його речам певного ступеня авторитетності, які є вагомим аргументом у його доказовій базі. Наприклад:

1. *Do unto thy neighbor as you would do -- you would have done unto yourself (бібл.).*
2. *Eleanor Roosevelt, a champion of the UN and America's role in it, once asked, "Where, after all, do universal human rights begin? In small places," she said, "close to home -- so close and so small that they cannot be seen on any maps of the*

world. Yet they are the world of the individual person; the neighborhood he lives in; the school or college he attends; the factory, farm or office where he works.”

В своїх промовах Б. Обама використовує емфатичні речення, які підсилюють значення, яке міститься в цих реченнях, сприяючи аргументованому викладенню інформації. Наприклад:

It's not America that filled the Maidan with protesters. It was Ukrainians.

В своїх промовах Б. Обама використовує стилістичні засоби для підсилення аргументованості своїх речей. З цією метою використовуються різного виду повтори, паралельні конструкції. Наприклад:

That's what will make America strong. That's what will make Europe strong. That's what makes us who we are.

В цьому прикладі ми бачимо використання паралельних конструкцій анафоричного типу з використанням початкового “*That's what*” та епіфоричного типу з елементом “*X strong*”, де *X*- об'єкт висловлювання.

Таким чином, історичний розгляд питань, використання біблійних цитат та фраз видатних особистостей, використання емфатичних речень та різного роду повторів, паралельних конструкцій, а також дотримання певної структури подання інформації сприяють досягненню президентом Б. Обамою аргументивного викладення матеріалу з метою впливу на зовнішню аудиторію його промов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Белова А. Д. Лингвистические аспекты аргументации (на материале современного английского языка): дис. ... д-ра наук: 10.02.04 / А. Д. Белова : Киевский ун-т им. Т. Шевченко. –К., 1998. – 443 л.
2. Зражевська Н. І. Феномен медіакультури у сфері соціальних комунікацій : дис. ...д-ра наук із соціальних комунікацій : 27.00.01 / Н. І. Зражевська : Черкаський нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. – Київ, 2012. – 427 с.